

OSNOVE RAČUNOVODSTVA

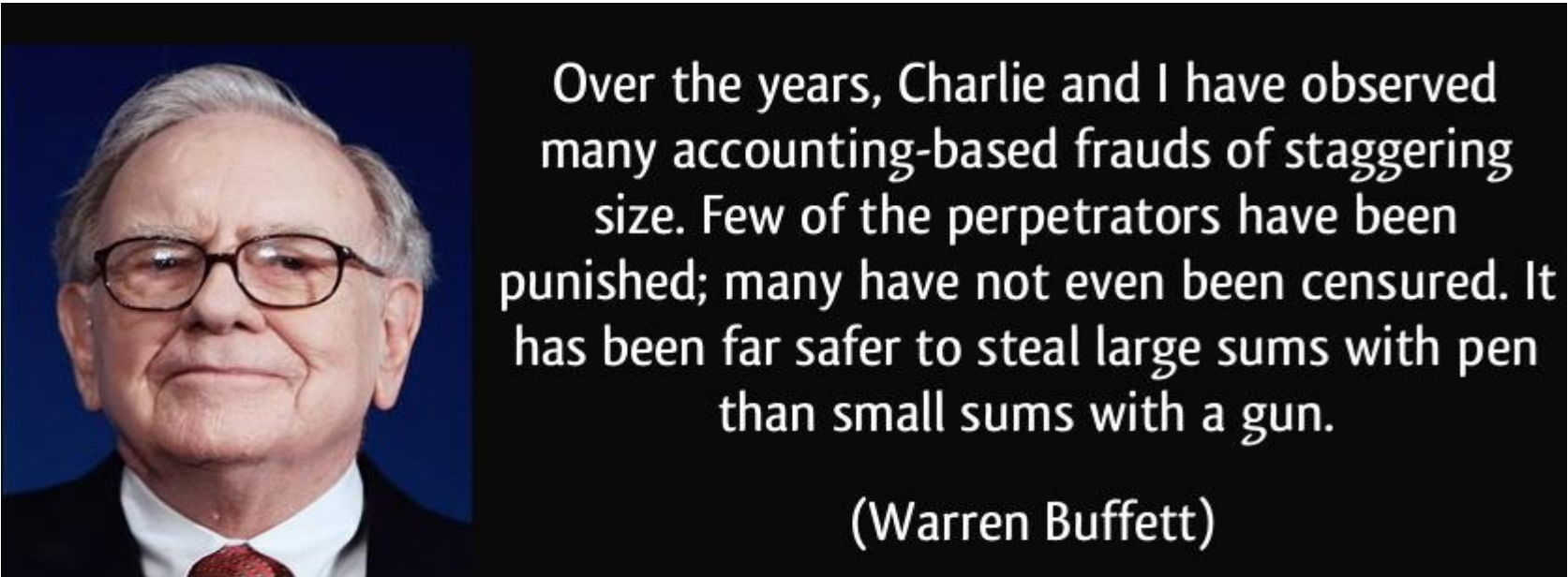
prof.dr. Josipa Grbavac

Asistent: Ante Džidić

INFORMACIJE

- Literatura - ispit
  - *Belak, V. Bošnjak, Ž. i Pehar, M. (2006) Financijsko računovodstvo prema MSFI i poreznim propisima BIH/FBIH, Fircon d.o.o. Mostar.*
  - *Kothari, J. i E. Barone (2012), Financijsko računovodstvo: Međunarodni pristup, Data Status Beograd.*
- Literatura – motivacija
  - *R.Kyiosaki i S.L.Lechter, Vodič za investiranje.*
  - http://www.zasve.net/biblioteka/Robert_Kiyosaki%20hrvatski%20prevod%20vecinom/Robert_Kiyosaki-%20Ko%20je%20uzeo%20moj%20novac.pdf
- Kontakt
  - dzidicante@hotmail.com
- Konzultacije (kabinet 202)
  - prema dogovoru.

Zašto je važno učiti računovodstvo?

- Otac računovodstva - Luca Pacioli (1494).
  - „*Summa de arithmetica, geometria, proportioni, et proportionalità*”
- Ako želite biti **dobar menadžer, investitor, bankar**...važno je poznavati računovodstvo.
- **Goethe o računovodstvu:** *It is among the finest inventions of the human mind.*

TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

- **BILANCA STANJA** – Što posjedujemo na određeni dan, i kako smo do toga došli?
- **BILANCA USPJEHA** – Kako smo poslovali u određenom periodu, pozitivno/negativno?
- **IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA** – kretanja gotovog novca u određenom periodu – stanje žiroračuna.
- **IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU** – promjene strukture kapitala.

BILANCA STANJA

- **Bilanca stanja** prikazuje strukturu imovine i izvora imovine na određeni dan. Sastoji se od **aktive (imovina)** i pasive (**vlasništvo nad imovinom / izvori imovine**).
- Sva imovina koja se iskazuje u aktivi se može podijeliti na tri kategorije: **stvari (oprema, strojevi)**, **novac (tekući račun)** i **prava (potraživanja)**. Sve kategorije aktive se mogu pretvoriti u novac: primjerice, oprema preko prodaje, a potraživanja preko naplate.
- U pasivi se iskazuje vlasništvo nad imovinom tj. izvori sredstava. Ona se može podijeliti na dvije kategorije: **kapital (neto imovina)** koji pokazuje koliki dio aktive pripada poduzeću i **obveze** koje pokazuju koliki dio aktive pripada subjektima izvan poduzeća.

BILANCA STANJA - PRIMJER

6.9.2.2. Izvještaj o financijskom položaju (bilanca) – prikaz za menadžere

Izvještaj o financijskom položaju prikazuje imovinu, obveze i kapital na određeni dan.

Izvještaj o financijskom položaju na dan 31.12. 2010.

Aktiva	Pasiva
<p>Dugotrajna imovina:</p> <p>Nematerijalna Materijalna Financijska Potraživanja dug.</p> 	<p>Obveze:</p> <p>Kratkoročne:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dobavljači - ostale <p>Dugoročne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dug. krediti - ostale <p>Banka </p>
<p>Kratkotrajna imovina:</p> <p>Novac Potraživanja Zalihe materijala Zalihe robe Ostale zalihe</p> 	<p>Vlasnički kapital:</p> <p>Upisani kapital Kapitalna dobit Rezerve Zadržana dobit Dobit tekuće godine</p>
<p>UKUPNO AKTIVA: 1.000.000,00</p>	<p>UKUPNO PASIVA: 1.000.000,00</p>

POJAVNI OBLICI I SASTAV DUGOTRAJNE IMOVINE

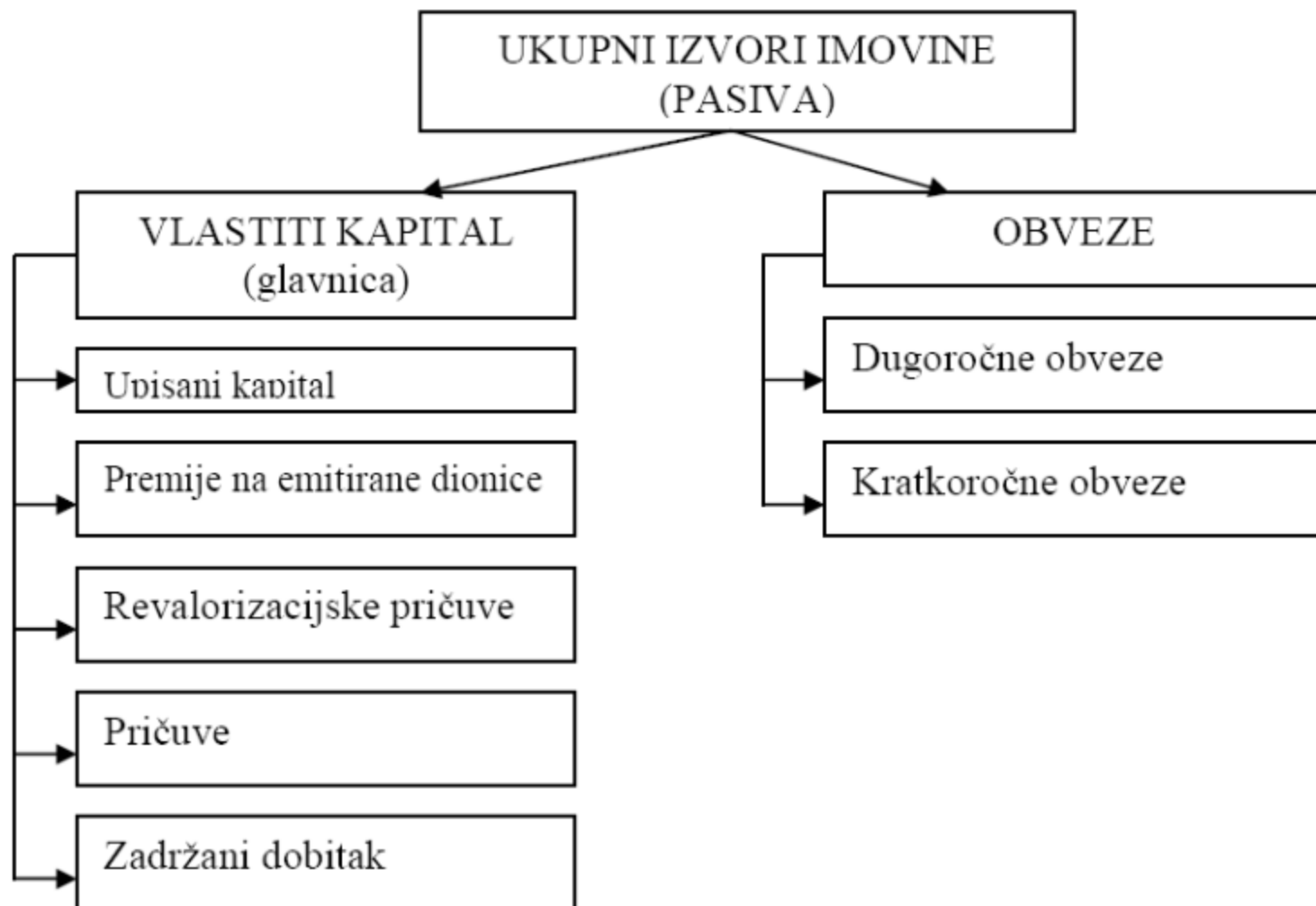

POJAVNI OBLICI I SASTAV KRATKOTRAJNE IMOVINE

STRUKTURA IZVORA IMOVINE

BILANCA USPJEHA

- **Bilanca uspjeha** (račun dobiti i gubitka) je financijski izvještaj koji prikazuje prihode i rashode te financijski rezultat ostvaren u određenom vremenskom razdoblju.
- Poslovno razdoblje može rezultirati s **dobiti/profitom** ako su prihodi veći od rashoda, ali i **gubitkom** ako su rashodi veći od prihoda.
- U slučaju kad poduzeće ostvari **dobit** tekuće poslovne godine za svotu ostvarene dobiti **povećava se vlastiti kapital**. U slučaju **gubitka smanjuje se vlastiti kapital**.

BILANCA USPJEHA

- Temeljni model **Bilance uspjeha** izgleda ovako:

RAČUN DOBITI I GUBITKA (Usluge)
PRIHODI
- RASHODI
= DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA - POREZ NA DOBITAK
= DOBITAK POSLIJE OPOREZIVANJA

BILANCA USPJEHA

- Račun dobiti i gubitka - **proizvodnja**

RAČUN DOBITI I GUBITKA (Proizvodnja)
PRIHODI
- TROŠKOVI PRODANIH PROIZVODA (proizvodna vrijednost prodanih proizvoda) - OSTALI TROŠKOVI TEKUĆE GODINE
= DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA - POREZ NA DOBITAK
= DOBITAK POSLIJE OPOREZIVANJA

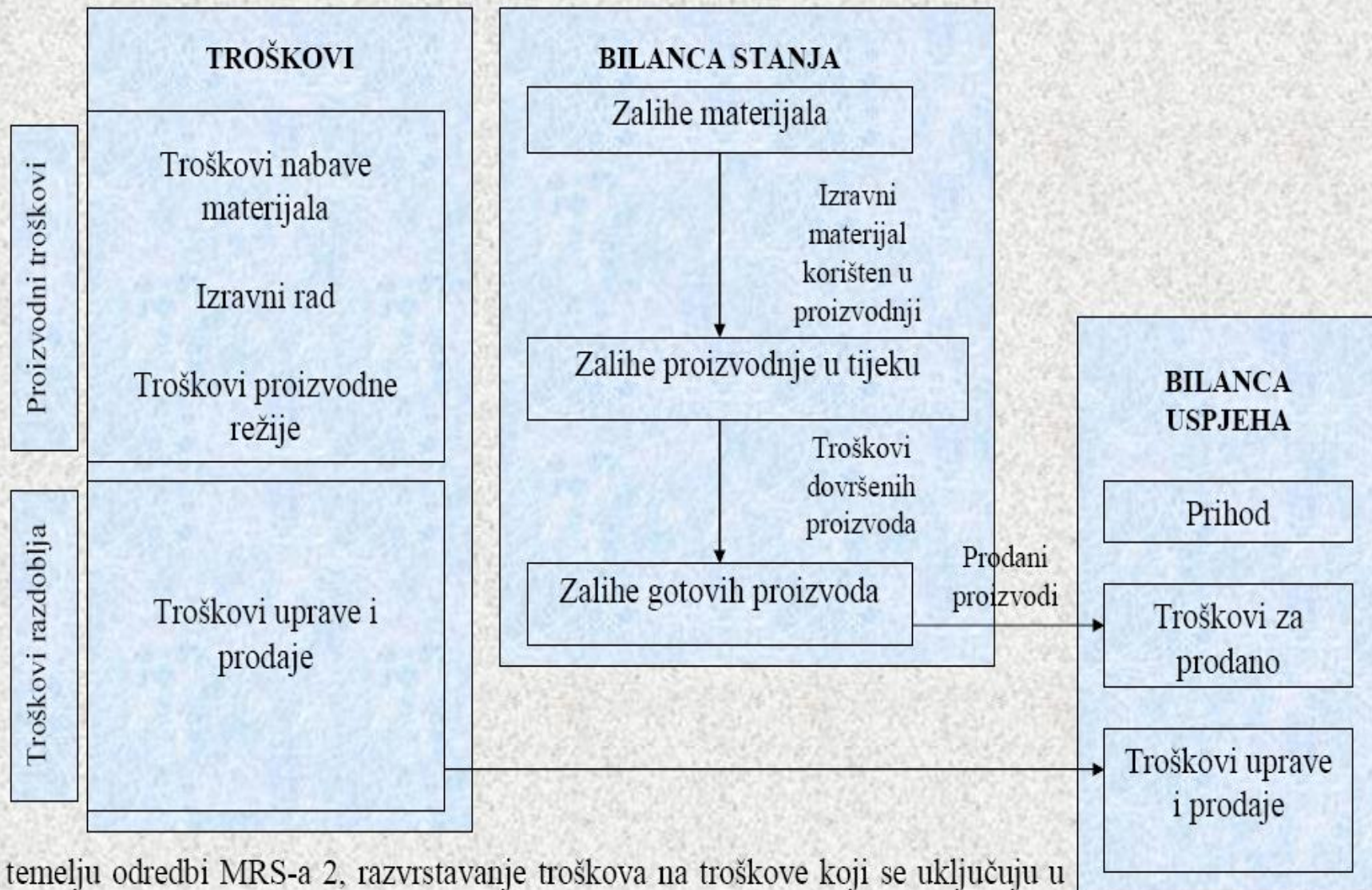
Prihodi / Priljevi novca

- Prihodi se razlikuju od priljeva novca.
- **PRIHOD** - je vrijednost koja se stiče prodajom proizvoda, robe i usluga.
- Nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza koje ima za posljedicu povećanje kapitala.
- Praktično gledano, prihod će se evidentirati na temelju ispostavljenog računa (fakture) kupcima, bez obzira što će naplata uslijediti naknadno. Dakle, za priznavanje prihoda vrijedi **načelo nastanka događaja** .
- **PRILJEV NOVCA** podrazumijeva naplatu po fakturi.

Troškovi / Rashodi / Odljevi novca

- Troškovi se razlikuju od rashoda i odljeva novca.
- **TROŠAK** se može definirati kao vrijednosni izraz žrtvovanih resursa. Mogu biti:
  - **Uskladištivi** (terete se na zalihe (imovina), ne postaju odmah rashodi)
  - **Neusklađivi** (terete razdoblje uz kojem su nastali, odmah postaju rashodi u bilanci uspjeha)
- **RASHOD** - je vrednost koja se troši da bi se ostvario prihod. Prema tome oni su odbitna stavka od prihoda u bilanci uspjeha. Nastaju kao posljedica smanjenja imovine ili povećanja obveza. Dakle, trošak postaje rashod kada se ispuni uvjeti da se prikažu u bilanci uspjeha. Rashodi mogu biti:
  - Povezani s opstvarenim prihodom – pa se nazivaju troškovi za prodano (Cost of goods sold, a odnose se na troškove proizvodnje gotovih proizvoda ili troškovi nabave robe sadržani u zalihama gotovih proizvoda ili robe prije nego su prodani. Ti troškovi postaju rashodi u trenutku kad se dobra prodaju.
  - Nepovezani s ostvarenim prihodom – postaju odmah rashodi razdoblja u kojem su nastali. Oni su posljedica troškova uprave, prodaje i većim djelom troškova financiranja.
- **ODLJEV NOVCA** – podrazumijeva plaćanje, primjerice obveza prema dobavljaču.

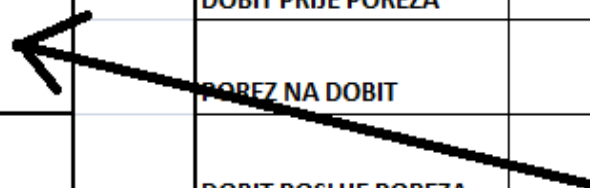
Troškovi u bilanci uspjeha i bilanci stanja

Na temelju odredbi MRS-a 2, razvrstavanje troškova na troškove koji se uključuju u zalihe proizvodnje (uskladištivi troškovi) i na troškove koje treba teretiti na rashode razdoblja u kojem su nastali (neuskladištive troškove) može se izvesti prema shemi na slici 2.

STANJE NA DAN 31.12.2014.			
BILANCA STANJA			
OPIS	IZNOS	OPIS	IZNOS
OSNOVNA SREDSTVA		OBVEZE	
ZALIHE			
POTRAŽIVANJA		VLASNIČKI KAPITAL	
NOVAC			
UKUPNO AKTIVA		UKUPNO PASIVA	

ZA PERIOD OD 01.01.2014. - 31.12.2014.	
BILANCA USPJEHA	
OPIS	SVOTA
PRIHODI	
RASHODI	
DOBIT PRIJE POREZA	
POREZ NA DOBIT	
DOBIT POSLIJE POREZA	

Dva su temeljna izvora vlastitog kapitala:

- 1 iznos koji izravno ulažu ulagači i koji se zove *uplaćeni ili temeljni kapital*,
- 2 iznos zarađen od profita (koji nije isplaćen ulagačima) i koji se zove *zadržana zarada ili akumulirana dobit*.

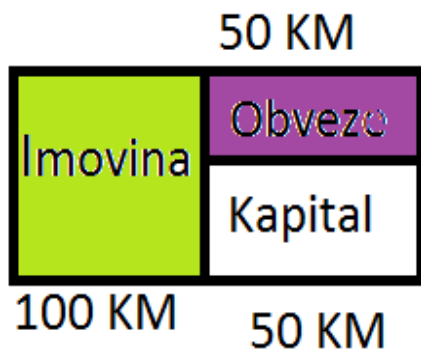
Do smanjenja vlasničkog kapitala najčešće dolazi na dva načina:

1. *povlačenjem* novca ili druge imovine od strane vlasnika
2. *gubicima* iz neprofitabilnih poslovanja poduzeća.

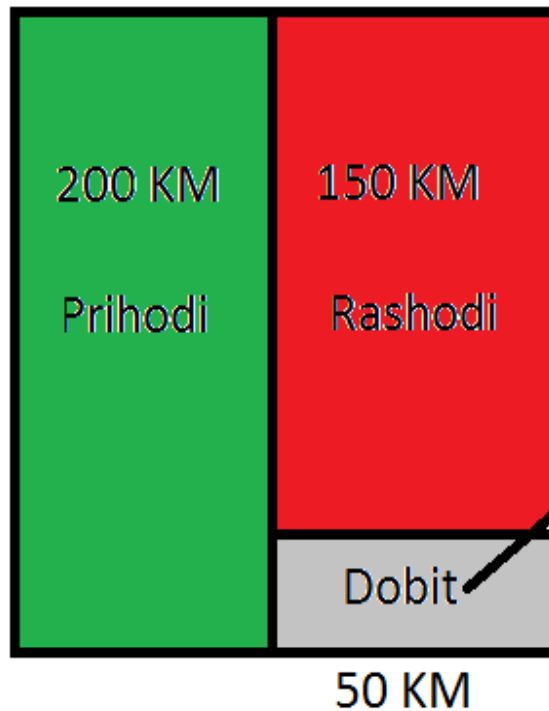

VEZA BILANCA USPJEHA – BILANCA STANJA PRIMJER

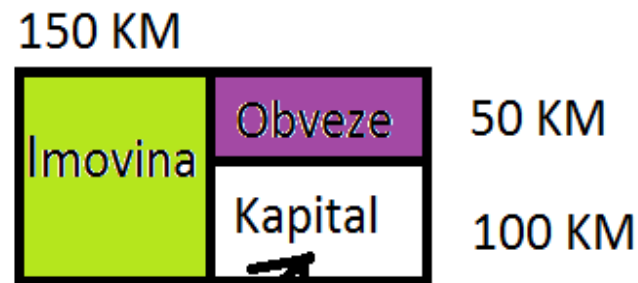
31.12.2013.
BILANCA STANJA

01.01.2013. - 31.12.2014.
BILANCA USPJEHA

31.12.2014.
BILANCA STANJA

T - KONTO

- **KONTO** = RAČUN, ima dvije strane:
- lijeva =duguje, desna = potražuje

D	P
DUGUJE ZADUŽITI NA TERET UPLATITI UKNJIŽITI	POTRAŽUJE ODOBRITI U KORIST ISPLATITI ISKNJIŽITI

- **SALDO** je razlika između dugovnog i potražnog prometa na jednom kontu. Saldo je potražni ako je potražna strana veća, a dugovni ako je dugovna strana veća od potražne.

VEZA BILANCA - KONTO

RASPORED KLASA RAČUNA U BILANCI STANJA

1. BILANCA STANJA

<u>Klase u aktivi</u>		<u>Klase u pasivi</u>	
Klasa	naziv	Klasa	naziv
0	Stalna sredstva i dug. plasmani	3	Kapital
1	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	4	Obveze, rezerviranja i razgraničenja
2	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani		

AKTIVA

PASIVA

Imovina

Obveze + Kapital

Prihodi - rashodi = Dobit

Imovina

Obveze + Kapital

rashodi

Prihodi

AKTIVA

PASIVA

Imovina

Troškovi
(rashodi)

Imovina i troškovi

+

-

Vlasnici
(Kapital)

Vjerovnici
(Obveze)

Prihodi

Obveze, kapital i prihodi

-

+

Pravila knjiženja na kontima imovine i izvora imovine

IMOVINA		IZVORI IMOVINE	
D	P	D	P
POČETNO STANJE POVEĆANJE			POČETNO STANJE POVEĆANJE
	SMANJENJE	SMANJENJE	

PRAVILA KNJIŽENJA

- Povećanja imovine knjiže se na strani **DUGUJE**.
- Smanjenja imovine knjiže se na strani **POTRAŽUJE**.
- Povećanja obveza knjiže se na strani **POTRAŽUJE**.
- Smanjenja obveza knjiže se na strani **DUGUJE**.
- Povećanja prihoda knjiže se na strani **POTRAŽUJE**.
- Povećanja rashoda knjiže se na strani **DUGUJE**.
- Troškovi se uvijek knjiže **DUGOVNO**.

T-KONTO - SALDIRANJE

Novac		Novac	
S ^o 10	30	S ^o 30	
50			
<hr/>			
60	30		
	30 S ^o		
<hr/>			
60	60		
<hr/>			
<hr/>			

STORNIRANJE

- Storniranje je poništavanje pogrešno proknjižene stavke, a može biti:

1 Crveno

D 202 kupci u zemlji P

1100

1100

2 Crno (kontra strana)

D 202 kupci u zemlji .

1100

1100

KOREKTIVNA KONTA –ISPRAVKA VRIJEDNOSTI

- Korektivna konta služe za “**neopipljivo**” smanjenje vrijednosti na određenom kontu.
- **Primjeri:**
  - Ispravka vrijednosti stalnih sredstava – amortizacija
  - RUC (marža) u veleprodaji, maloprodaji
  - Ispravaka vrijednosti potraživanja od kupaca (utužena potraživanja)

AMORTIZACIJA

- Ukupan trošak nabave raspoređuje se na broj godina vijeka trajanja.
- Za potrebe obračuna amortizacije potrebno je izračunati godišnju stopu amortizacije i godišnji iznos amortizacije.
- Stopa amortizacije = $100 / \text{vijek trajanja}$
- God. iznos amortizacije = osnovica (trošak nabave) x stopa amortizacije.
- Iznos amortizacije se knjiži na trošak te na ispravku vrijednosti kao protustavku.

BRUTO BILANCA

- **BRUTO BILANCA** iskaz je knjiženja svih računa u bilanci stanja i bilanci uspjeha.
- Ravnoteža postoji poslije svake promjene kada se bilanca stanja i bilanca uspjeha promatraju zbirno tj. **AKTIVA + RASHODI = PASIVA + PRIHODI.**
- To znači da kada je aktiva veća od pasive, tada su rashodi manji od prihoda, i obrnuto, kada je pasiva veća od aktive, tada su rashodi veći od prihoda.

BILANCA STANJA - PRIMJER

AKTIVA		PASIVA	
ŽIRORAČUN	1.000,00	11.000,00	KAPITAL
GOODWILL	10.000,00		
ŽIRORAČUN	600,00	600,00	POZAJMICA OD KOLEGE
KNJIGE	600,00	600,00	DOBAVLJAČ KNJIGA
ŽIRORAČUN	-600,00	-600,00	DOBAVLJAČ KNJIGA
ŽIRORAČUN	-600,00	-600,00	POZAJMICA OD KOLEGE
KNJIGE	-600,00	400,00	DOBIT
POTRAŽIVANJA OD KUPACA	1.000,00		
POTRAŽIVANJA OD KUPACA	-1.000,00		
ŽIRORAČUN	1.000,00		

OPIS PROMJENA

1. Student na računu ima 1.000 KM i imidž (goodwill) od cca. 10.000,00 KM.
2. Student je posudio od kolege novac u iznosu od 600,00 KM.
3. Student je kupio knjige u vrijednosti od 600,00 KM s rokom plaćanja od 30 dana.
4. Student je platio knjige dobavljaču i vratio dug (pozajmicu) kolegi.
5. Student je prodao knjige za 1.000 KM.
6. Kupac je studentu platio račun za knjige.

BILANCA STANJA - KONTA

AKTIVA		PASIVA	
ŽIRORAČUN S: 1.000	GOODWILL S: 10.000	KAPITAL 11000 :S	
ŽIRORAČUN (1) 600		POZAJMICA 600 (1)	
KNJIGE (2) 600		DOBAVLJAČ 600 (2)	
ŽIRORAČUN 1200 (3)		POZAJMICA (3) 600	DOBAVLJAČ (3) 600
POT. OD KUPACA (4) 1.000	KNJIGE 600 (4)		DOBIT 400 (4)
POT. OD KUPACA 1.000 (4)	ŽIRORAČUN (4) 1.000		

AKTIVA

ŽIRORAČUN	ŽIRORAČUN	
1.000,00	1.000,00	600,00
600,00	600,00	600,00
-600,00	1.000,00	
-600,00	1.400,00	
1.000,00		
1.400,00		

PASIVA

DOBAVLJAČ	DOBAVLJAČ	
600,00	600,00	600,00
-600,00		
0,00		
		0,00

IMOVINA

IZVORI IMOVINE

D	P	D	P
POČETNO STANJE		POČETNO STANJE	
POVEĆANJE		POVEĆANJE	
	SMANJENJE	SMANJENJE	

AKTIVA		PASIVA	
ŽIRORAČUN	1.000,00	11.000,00	KAPITAL
GOODWILL	10.000,00		
ŽIRORAČUN	600,00	600,00	POZAJMICA OD KOLEGE
KNJIGE	600,00	600,00	DOBAVLJAČ KNJIGA
ŽIRORAČUN	-600,00	-600,00	DOBAVLJAČ KNJIGA
ŽIRORAČUN	-600,00	-600,00	POZAJMICA OD KOLEGE
KNJIGE	-600,00	400,00	DOBIT
POTRAŽIVANJA OD KUPACA	1.000,00		
POTRAŽIVANJA OD KUPACA	-1.000,00		
ŽIRORAČUN	1.000,00		

AKTIVA		PASIVA	
<u>Žiroračun</u> S: 1.000	<u>Goodwill</u> S: 10.000	<u>Kapital</u> 11000 :S	
<u>Žiroračun</u> (1) 600		<u>Pozajmica</u> 600 (1)	
<u>Knjige</u> (2) 600		<u>Dobavljač</u> 600 (2)	
<u>Žiroračun</u> 1200 (3)		<u>Pozajmica</u> (3) 600	<u>Dobavljač</u> (3) 600
<u>Potraživanja od kupaca</u> (4) 1.000	<u>Knjige</u> 600 (4)		<u>Dobit</u> 400 (4)
<u>Potraživanja od kupaca</u> 1.000 (4)	<u>Žiroračun</u> (4) 1.000		

Aluminij d.d. Mostar
Bačevići bb

3 RAČUN za električnu energiju

Broj računa: 402-010866-02015
 Obračunski period: 08.01.2015 - 05.02.2015.
 Mjesto izdavanja računa: Sarajevo
 Datum izdavanja računa: 10.02.2015.
 Datum očitavanja: 05.02.2015.
 Datum dospjeća: 20.02.2015.
 Kategorija: Domaćinstvo
 Tarifna grupa: D-2

FAKTURA

Šifra potrošača: 402D10866 **4a**
 Ugovor broj: 402-216-25029/14/2014

Mjerno mjesto (MM): 4144201 **4b** ROH: 173 OH: 50 TP: 4115 Adresa MM: Ulica bb.
 Mjerni uređaj: 8051994 VT: 42408 MT: 18639 Obračunska konstanta:

Šifra	Vrsta stavke	Jedin. mjere	Količina	Cijena	IZNOS (KM)
	5 ELEKTRIČNA ENERGIJA 9				
0	Obračunata energija VT	kWh	22	0,0829	5,91
0	Obračunata energija MT	kWh	25	0,0415	1,82
4	Mjerno mjesto	kom	1	3,0500	1,04
					3,05
	10 MREŽARINA				4,70
40	Obrač. energija - mrežarina VT	kWh	22	0,0853	1,88
40	Obrač. energija - mrežarina MT	kWh	25	0,0426	1,07
44	Mjerno mjesto - mrežarina	kom	1	1,7500	1,75
					1,75
	11 OBNOVLJIVI IZVORI				0,05
6	Naknada za obnovljive izvore	kWh	47	0,0010	0,05
	12 ZAJEDNIČKA TROŠILA				1,78
3	Zajedničko trošilo: Stubišna rasvjeta				1,33
3	Zajedničko trošilo: Hidrofor				0,45

Iznos računa bez PDV-a: **10.000 KM**
 PDV (17%): **1.700 KM**
 Ukupno (iznos računa s PDV-om) **11.700 KM**

Trošak el. energije
 Potraživanja za ul. PDV
 Obveze prema
 dobavljačima

Trošak el. energije

10.000 KM

Potraživanja za ul. PDV

1.700 KM

Obveze prema
 dobavljačima

11.700 KM

AKTIVA

PASIVA

KNJIŽENJA

Aluminij d.d. Mostar
Bačevići bb**3 RAČUN za električnu energiju**Broj računa: 402-010866-02015
Obračunski period: 08.01.2015 - 05.02.2015.
Mjesto izdavanja računa: Sarajevo
Datum izdavanja računa: 10.02.2015.
Datum očitavanja: 05.02.2015.
Datum dospjeća: 20.02.2015.
Kategorija: Domaćinstvo
Tarifna grupa: D-2**FAKTURA**Šifra potrošača: 402D10866 **4a**
Ugovor broj: 402-216-25029/14/2014Mjerno mjesto (MM): 4144201 **4b** ROH: 173 OH: 50 TP: 4115 Adresa MM: Ulica bb.
Mjerni uređaj: 8051994 VT: 42408 MT: 18639 Obračunska konstanta:

Šifra	Vrsta stavke	5 Jedin. mjere	6 Količina	7 Cijena	8 IZNOS (KM)
	ELEKTRIČNA ENERGIJA 9				5,91
0	Obračunata energija VT	kWh	22	0,0829	1,82
0	Obračunata energija MT	kWh	25	0,0415	1,04
4	Mjerno mjesto	kom	1	3,0500	3,05
	MREŽARINA 10				4,70
40	Obrač. energija - mrežarina VT	kWh	22	0,0853	1,88
40	Obrač. energija - mrežarina MT	kWh	25	0,0426	1,07
44	Mjerno mjesto - mrežarina	kom	1	1,7500	1,75
	OBNOVLJIVI IZVORI 11				0,05
6	Naknada za obnovljive izvore	kWh	47	0,0010	0,05
	ZAJEDNIČKA TROŠILA 12				1,78
3	Zajedničko trošilo: Stubina rasvjeta				1,33
3	Zajedničko trošilo: Hidrofor				0,45

Iznos računa bez PDV-a: **10.000 KM**
 PDV (17%): **1.700 KM**
 Ukupno (iznos računa s PDV-om) **11.700 KM**

Prihod od prodaje
 Obveze za PDV
 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca

11.700 KM

Obveze za PDV

1.700 KM

Prihod od prodaje

10.000 KM

AKTIVA**PASIVA****KNJIŽENJA**

Izračun temeljnog kapitala

Imovina = obveze + kapital (temeljni + zarađeni)

Imovina = obveze + temeljni kapital + zarađeni kapital

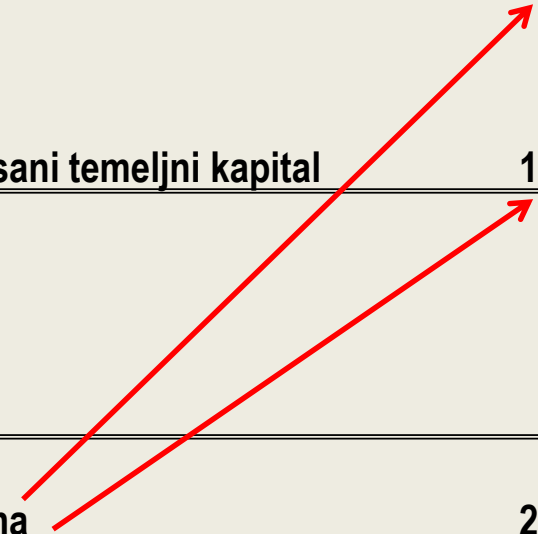
Temeljni kapital = imovina – (obveze + zarađeni kapital)

1. Primjer akumulirani gubitak

Koto	Naziv računa	Iznos
0210	Zgrade uprave i administracije	60.000,00
0211	Tvorničke zgrade	150.000,00
0221	Strojevi u pogonima i radionicama	90.000,00
0222	Uredska oprema	7.500,00
0219	Ispravak vrijednosti građevinskih objekata	91.500,00
0229	Ispravak vrijednosti strojeva	50.000,00
0239	Ispravak vrijednosti uredske opreme	3.520,00
1010	Zalihe sirovine i materijala	23.000,00
2000	Žiroračun	35.000,00
2110	Potraživanja od kupaca	20.000,00
2190	Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	3.000,00
4130	Dugoročni bankovni krediti	40.000,00
4500	Obveze za neto plaće	2.000,00
4510	Obveze za porez na dohodak	100,00
4520	Obveze za doprinose	1.280,00
350	Akumulirani gubitak	3.100,00
300	Temeljni kapital	?

1. Primjer akumulirani gubitak

AKTIVA		PASIVA	
Zgrade uprave i administracije	60.000,00	Dugoročni bankovni krediti	40.000,00
Tvorničke zgrade	150.000,00	Obveze za neto plaće	2.000,00
Strojevi u pogonima i radionicama	90.000,00	Obveze za porez na dohodak	100,00
Uredska oprema	7.500,00	Obveze za doprinose	1.280,00
Ispravak vrijednosti građevinskih objekata	-91.500,00	<u>Akumulirani gubitak</u>	<u>-3.100,00</u>
Ispravak vrijednosti strojeva	-50.000,00		40.280,00
Ispravak vrijednosti uredske opreme	-3.520,00		
Zalihe sirovine i materijala	23.000,00	<u>Upisani temeljni kapital</u>	<u>197.200,00</u>
Žiroračun	35.000,00		
Potraživanja od kupaca	20.000,00		
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	-3.000,00		
Suma	237.480,00 =	Suma	237.480,00

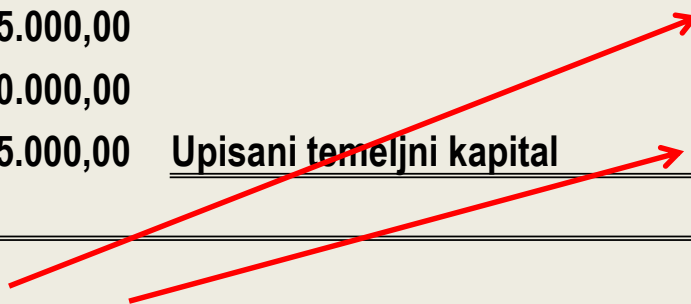

2. Primjer akumulirani dobitak

Koto	Naziv računa	Iznos
0210	Zgrade uprave i administracije	100.000,00
0222	Uredska oprema	15.000,00
0219	Ispravak vrijednosti građevinskih objekata	70.000,00
0239	Ispravak vrijednosti uredske opreme	3.500,00
1010	Zalihe sirovine i materijala	25.000,00
2000	Žiroračun	35.000,00
2110	Potraživanja od kupaca	20.000,00
2190	Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	5.000,00
4130	Dugoročni bankovni krediti	50.000,00
4500	Obveze za neto plaće	3.000,00
4510	Obveze za porez na dohodak	500,00
4520	Obveze za doprinose	1.000,00
350	Akumulirani dobitak	10.000,00
300	Temeljni kapital	?

2. Primjer akumulirani dobitak

AKTIVA		PASIVA	
Zgrade uprave i administracije	100.000,00	Dugoročni bankovni krediti	50.000,00
Uredska oprema	15.000,00	Obveze za neto plaće	3.000,00
Ispravak vrijednosti građevinskih objekata	-70.000,00	Obveze za porez na dohodak	500,00
Ispravak vrijednosti uredske opreme	-3.500,00	Obveze za doprinose	1.000,00
Zalihe sirovine i materijala	25.000,00	<u>Akumulirani gubitak</u>	<u>10.000,00</u>
Žiroračun	35.000,00		64.500,00
Potraživanja od kupaca	20.000,00		
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	-5.000,00	<u>Upisani temeljni kapital</u>	<u>52.000,00</u>
Suma	116.500,00 = Suma		116.500,00

BILANČNE PROMJENE

- U poslovnom procesu javljaju se različite poslovne transakcije koje utječu na stanje i strukturu imovine i njenih izvora. U tom smislu postoje četiri temeljne bilančne promjene koje se javljaju kao posljedica određenih transakcija i to:
  1. povećanje aktive i pasive za isti iznos;
  2. promjene u strukturi aktive (zbroj aktive i pasive se ne mijenja);
  3. smanjenje aktive i pasive za isti iznos.
  4. promjene u strukturi pasive (zbroj aktive i pasive se ne mijenja);

Primjer 1.

Oprema	50.000	Kapital	115.000
Isp. vrijed. Opreme	10.000		
Zalihe materijala	30.000	Dugoročni krediti	90.000
Zalihe gotovih proizvoda	50.000	Dobavljači	20.000
Potraživanja od kupaca	30.000	Obveze za poreze	10.000
Žiroračun	85.000		
Ukupno aktiva	235.000	Ukupno pasiva	235.000

1. Putem žiroračuna podmirene su obveze prema dobavljaču i obveze za poreze. Istodobno, otplaćen je dio dugoročnog bankovnog kredita u iznosu 45.000.
2. Naplaćeno je potraživanje od kupaca u iznosu 20.000 KM.
3. Kupljen je (i uskladišten) materijal i primljena faktura dobavljača na 40.000 KM.
4. Fakturu prema dobavljaču materijala podmirila je banka iz kratkoročnog kredita.
5. Materijal u vrijednosti 30.000 izdan je u proizvodnju. Cjelokupna proizvodnja je završena i predana na zalihe gotovih proizvoda.
6. Prodani su gotovi proizvodi raznim kupcima za 80.000. Cijena proizvodnje prodanih proizvoda iznosi 40.000.

BILANCA B1

Oprema	50.000	Kapital	115.000
Isp. vrijed. Opreme	10.000		
Zalihe materijala	30.000	Dugoročni krediti	45.000
Zalihe gotovih proizvoda	50.000		
Potraživanja od kupaca	30.000		
Žiroračun	10.000		
Ukupno aktiva	160.000	Ukupno pasiva	160.000

Bilančna promjena: *smanjenje aktive i pasive za isti iznos*

Aktiva

Pasiva

Žiro račun		Obveze za poreze		Dobavljači	
So	85.000	(1)	10.000	(1)	20.000
	75.000		10.000		20.000
	(1)		So		So
				Dugoročni kredit	
				(1)	45.000
					90.000
					So

BILANCA B2

Oprema	50.000	Kapital	115.000
Isp. vrijed. Opreme	10.000		
Zalihe materijala	30.000	Dugoročni krediti	45.000
Zalihe gotovih proizvoda	50.000		
Potraživanja od kupaca	10.000		
Žiroračun	30.000		
Ukupno aktiva	160.000	Ukupno pasiva	160.000

Bilančna promjena: *promjene u strukturi aktive*

<i>Aktiva</i>		<i>Pasiva</i>
Žiro račun		
S ₀ 10.000		
(2) 20.000		
Potraživanja od kupaca		
S ₀ 30.000	20.000 (2)	

BILANCA B3

Oprema	50.000	Kapital	115.000
Isp. vrijed. Opreme	10.000		
Zalihe materijala	70.000	Dugoročni krediti	45.000
Zalihe gotovih proizvoda	50.000	Dobavljači	40.000
Potraživanja od kupaca	10.000		
Žiroračun	30.000		
Ukupno aktiva	200.000	Ukupno pasiva	200.000

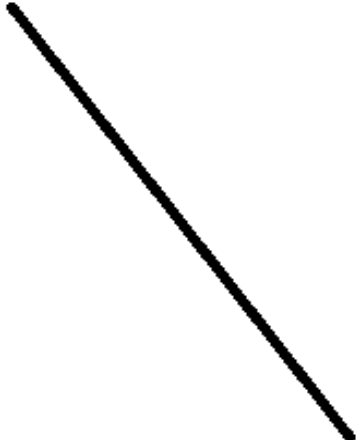
Bilančna promjena: *povećanje aktive i pasive za isti iznos*

<i>Aktiva</i>		<i>Pasiva</i>	
Zalihe materijala		Dobavljači	
<u>So</u> 30.000		40.000	(3)
(3) 40.000			

BILANCA B4

Oprema	50.000	Kapital	115.000
Isp. vrijed. Opreme	10.000	Dugoročni krediti	45.000
Zalihe materijala	70.000	Kratkoročni krediti	40.000
Zalihe gotovih proizvoda	50.000		
Potraživanja od kupaca	10.000		
Žiroračun	30.000		
Ukupno aktiva	200.000	Ukupno pasiva	200.000

Bilančna promjena: promjene u strukturi pasive

<i>Aktiva</i>	<i>Pasiva</i>																
	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="4" style="border-top: 1px solid black; text-align: center;">Dobavljači</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; text-align: center;">(4)</td> <td style="text-align: center;">40.000</td> <td style="border-right: 1px solid black; text-align: center;">40.000</td> <td style="text-align: center;">So</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="border-top: 1px solid black; text-align: center;">Kratkoročni krediti</td> </tr> <tr> <td colspan="2"></td> <td style="border-right: 1px solid black; text-align: center;">40.000</td> <td style="text-align: center;">(4)</td> </tr> </table>	Dobavljači				(4)	40.000	40.000	So	Kratkoročni krediti						40.000	(4)
Dobavljači																	
(4)	40.000	40.000	So														
Kratkoročni krediti																	
		40.000	(4)														

BILANCA B5

Oprema	50.000	Kapital	115.000
Isp. vrijed. Opreme	10.000	Dugoročni krediti	45.000
Zalihe materijala	40.000	Kratkoročni krediti	40.000
Zalihe gotovih proizvoda	80.000		
Potraživanja od kupaca	10.000		
Žiroračun	30.000		
Ukupno aktiva	200.000	Ukupno pasiva	200.000

Bilančna promjena: *promjene u strukturi aktive*

<i>Aktiva</i>	<i>Pasiva</i>								
<p style="text-align: center;">Zalihe materijala</p> <hr/> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-right: 1px solid black; padding: 5px;">So 70.000</td> <td style="padding: 5px;">30.000 (5)</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; height: 40px;"></td> <td style="text-align: center;"> </td> </tr> </table> <p style="text-align: center;">Zalihe gotovih proizvoda</p> <hr/> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 50%; border-right: 1px solid black; padding: 5px;">So 50.000</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding: 5px;">(5) 30.000</td> <td style="padding: 5px;"></td> </tr> </table>	So 70.000	30.000 (5)			So 50.000		(5) 30.000		
So 70.000	30.000 (5)								
So 50.000									
(5) 30.000									

BILANCA B6

Oprema	50.000	Kapital	115.000
Isp. vrijed. Opreme	10.000	Dobit	40.000
Zalihe materijala	70.000	Dugoročni krediti	45.000
Zalihe gotovih proizvoda	40.000	Kratkoročni krediti	40.000
Potraživanja od kupaca	90.000		
Žiroračun	30.000		
Ukupno aktiva	240.000	Ukupno pasiva	240.000

Bilančna promjena: *povećanje aktive i pasive za isti iznos*

Aktiva

Pasiva

<i>Zalihe gotovih proizvoda</i>		<i>Dobit</i>	
Sg	80.000	40.000	(6)
	40.000		
	(6)		
<i>Potraž. od kupaca</i>			
Sg	10.000		
(6)	80.000		

BILANCA USPJEHA - PRIMJER

I. Sačiniti bilancu uspjeha (R D/G) na temelju sljedećih podataka:

• prihodi	100.000
• troškovi za prodano	60.000
• troškovi razdoblja	25.000
• porezno nepriznati rashodi	10.000
• porezna oslobađanja	3.000
• stopa poreza na dobit	10%

Bilanca u spjeha (Račun D/G)	
Prihodi	100.000
– Troškovi za prodano (rashodi)	
	60.000
– Troškovi razdoblja	
	25.000
<hr/>	
= Dobit prije poreza	15.000
– Porez na dobit	2.200
<hr/>	
= Dobit poslije poreza	12.800

Obračun poreza na dobit:

Porezna osnovica = Dobit prije poreza + porezno nepriznati rashodi – porezna oslobađanja

Porezna osnovica = 15.000 + 10.000 – 3.000 = 22.000

Porez na dobit = 22.000 x 10% = **2.200**

BILANCA USPJEHA – PRIMJER 2

Sačiniti bilancu uspjeha (R D/G) ako prihodi iznose 80.000. Ostali podaci su isti kao u primjeru br. 1.

Bilanca uspjeha (Račun D/G)	
Prihodi	80.000
- Troškovi za prodano (rashodi)	60.000
- Troškovi razdoblja	25.000
<hr/>	
= Gubitak prije poreza	5.000
+ Porez na dobit	200
= Gubitak	5.200

***Porezna osnovica** = Dobit prije poreza + porezno nepriznati rashodi – porezna oslobađanja*

Porezna osnovica = $-5.000 + 10.000 - 3.000 = 2.000$
Porez na dobit = $2.000 \times 10\% = \underline{200}$

BILANCA USPJEHA

- **III. Izračunati financijski rezultat poslovanja ako su poznati sljedeći podaci:**
- prihod 0
- uskladištivi troškovi 50.000
- neusklađivi troškovi 20.000
- *Financijski rezultat je gubitak u iznosu 20.000, tj. u visini neusklađivih troškova (koji postaju rashodi razdoblja u kojem su nastali), dok uskladištivi troškovi u cijelosti ostaju u bilanci stanja, budući da se nije dogodila prodaja.*

NOVAC NA ŽIRORAČUNU I U BLAGAJNI (RAZRED 2)

- Najveći dio plaćanja među poduzetnicima obavlja se bezgotovinski – preko Ž-R
- Ž-R – broj pod kojim banka vodi transakcije tj. priljeve i odljeve nekog subjekta
- Za usluge transakcija s novcem – banka naplaćuje određenu naknadu (proviziju)
- Svaki dan kada je bilo promjena na računu banka izvještava klijenta ispostavljanjem dnevnog izvotka sa Ž-R

Primjer: Knjiženje izvataka s Ž-R - dnevnik

Izvadak o promjenama i stanju na žiro računu broj 20 od 15.9.2012. sadrži informacije o sljedećim novčanim transakcijama:

- kupac je uplatio iznos od	22.000,00
- naplaćeno je potraživanje od kupca u sporu (prethodno otpisano)	8.000,00
- banka je doznačila iznos odobrenog kratkoročnog kredita od	20.000,00
UKUPNI DNEVNI PRILJEV:	<u>50.000,00</u>
- plaćena je obveza prema dobavljaču za nabavljenu robu	14.000,00
- plaćena su bankovne naknade	100,00
- plaćena je rata dugoročnog kredita	9.000,00
- plaćena je premija osiguranja imovine	6.500,00
- plaćena je obveza za PDV	8.400,00
UKUPNI DNEVNI ODLJEV:	<u>38.000,00</u>
PRETHODNO STANJE SREDSTAVA NA RAČUNU:	<u>7.000,00</u>
NOVO STANJE SREDSTAVA NA RAČUNU:	19.000,00

Proknjižiti izvadak sa žiro računa br. 20 kroz dnevnik.

Knjiženje kroz dnevnik

Tek. broj	O P I S	IZNOS	KONTO	
			DUGUJE	POTRAŽUJE
1.	Priljev na žiro račun	22.000,00	2000	
	Zatvaranje pot. od kupaca	22.000,00		2110
2.	Priljev na žiro račun	8.000,00	2000	
	Zatvaranje pot. od kupaca	8.000,00		2110
	Zatvaranje ispravke vrijednosti	8.000,00	2192	
	Prihod od nap., a ranije otp. potraž.	8.000,00		677
3.	Priljev novca na žiro	20.000,00	2000	
	Obveza po kreditu	20.000,00		4130
4.	Odljev sa žiro računa	14.000,00		2000
	Plaćanje obveze prema dob.	14.000,00	4320	
5.	Odljev sa žiro računa	100,00		2000
	Troškovi naknada	100,00	555	
6.	Odljev sa žiro računa	9.000,00		2000
	Plaćanje rate kredita	9.000,00	4130	
7.	Odljev sa žiro računa	6.500,00		2000
	Trošak premije osiguranja	6.500,00	552	
8.	Odljev sa žiro računa	8.400,00		2000
	Obveze po razlici za PDV	8.400,00	479	

NOVAC NA ŽIRORAČUNU I U BLAGAJNI (RAZRED 2)

- Gotovinski platni promet obavlja se preko blagajne.
- Pod gotovinskim plaćanjem podrazumijevamo:
izravnu predaju gotovog novca jedne osobe drugoj,
uplata gotovog novca jedne osobe na račun druge
osobe koji se vodi u ovlaštenoj organizaciji i isplata
gotovog novca s računa jedne osobe koji se vodi u
ovlaštenoj organizaciji drugoj osobi.

NOVAC NA ŽIRORAČUNU I U BLAGAJNI (RAZRED 2)

- Problematika gotovinskog plaćanja između pravnih lica uređena je važećim propisima u FBiH (**Uredba o uvjetima i načinu plaćanja gotovim novcem**).
- Temeljno načelo koje regulira ovu oblast podrazumijeva da **gotovinsko plaćanje treba vršiti samo za tekuće izdatke, a ne za redovno poslovanje** (putni nalozi, rashodi za prijevoz, nabava sitnog materijala...)
- Ograničenje za gotovinske isplate vezano je isključivo za isplate fizičkim licima koje su oporezive sa porezom na dohodak. Sve ostalo **što nije oporezivo sa porezom na dohodak se može isplaćivati u gotovom novcu**.

ISPRAVE U BLAGAJNIČKOM POSLOVANJU

- Isprave u blagajničkom poslovanju su:
  - 1) Blagajnička uplatnica
  - 2) Blagajnička isplatnica
  - 3) Blagajnički izvještaj
- **Blagajničko izvješće** (knjiga blagajne, blagajnički dnevnik) sastavlja se kronološkim redom nastanka svih blagajničkih uplatnica i isplatnica u razdoblju za koje se on sastavlja.

Primjer blagajničke isplatnice / uplatnice

Blagajnička isplatnica br. 34

Datum: 04.07.2015.

Iznos: 1,428.50 HRK

Partner: Protel d.o.o.

OIB ili PDV ID: 29856707543

Svrha: Za kupljenu robu

Blagajnik:

Pečat:

Primatelj:

Primjer blagajničkog izvješća

Blagajnički izvještaj od ..... do ..... 200.....

Dan	Stavka	Konto	OPIS	PRIMITAK				Knji- ženo	IZDATAK				
			Promet blagajne										
			Saldo od										
			Ukupni primitak										
			Izdatak										
			Saldo na										
										Broj priloga			

Primjer bankovnog izvoda

U N I O N BANKA DD SARAJEVO
71000 SARAJEVO
DUBROVAČKA 6

IZVJEŠTAJ BROJ: 0005
O PROMJENAMA I STANJU SREDSTAVA
NA DAN: 23.05.2014

STRANA: 0001

PARTIJA: 1020500000112809

NAZIV: FEDERACIJA BIH FEDERALNO MINISTARSTVO FIDONAT.RN.ZA POMOĆ

RAČUN: 5301110851   ADRESA: 71000 SARAJEVO   MEHMEDA SPAHE 5

RED BROJ	REFERENCA	OPIS PROMJENE :NALOGODAVAC/KORISNIK	KM DUGUJE	KM POTRAŽUJE
00001.	0035015556 2305	00011 DM SAT TV HOLDING CENTER DOO POZAREVAC-	0,00	35.185,38
00002.	0050015468 2305	182 ZA POMOC STRADALIM U POPLAVAMA	0,00	10.000,00
00003.	0050000565 2305	. DONACIJA POPLAVE 2014, FEDERACIJA BIH	0,00	4.396,67

U knjigovodstvu gospodarskog društva naplata potraživanja od kupaca knjiži se **dugovno** na žiroračun. Na bankovnom izvodu uplata na račun obveznika knjižena je **potražno** jer to s aspekta banke predstavlja obvezu prema gospodarskom društvu po tekućem – žiro računu.

Prijelazni žiro račun

- Kad korespondiraju dva novčana konta (kao što su žiro-račun i blagajna), pri knjiženju njihova odnosa upotrebljava se jedan privremeni konto koji se zove **Žiro-račun prijelazni konto**.
- Pomoćni konto potreban je stoga što se blagajna zaključuje pomoću svoje autonomne dokumentacije i u trenutku njena zaključivanja nije potvrđeno je li podignut, odnosno položen novac na žiro-račun.
- Stoga se odnos blagajne sa žiro-računom prvo knjiži na žiro-računu prijelazni konto (jednako kao da je u pitanju i žiro-račun). Kako se žiro-račun knjiži temeljem dnevnih izvadaka sa žiro-računa, on se knjiži po primitku izvotka i povezuje knjiženjem sa žiro-računom prijelaznim kontom.
- Žiro-račun prijelazni konto na datum bilance **ne smije imati saldo**. Ako se saldo ipak pojavi, znači da neki izvadak nije proknjižen ili da je jednostavno negdje u knjiženju nastala pogreška koju treba ispraviti.

ZALIHE SIROVINA I MATERIJALA

1. Na početku razdoblja na zalihama se nalazi 1.000 komada materijala «M» po cijeni 110,00 KM/kom. Tijekom razdoblja nastale su sljedeće promjene:
2. Nabavljeno je 1.200 komada materijala «M» po 115,00 KM/kom. i primljena faktura dobavljača u iznosu 138.000,00 plus 23.460,00 PDV-a. Materijal je uskladišten.
3. Nabavljeno je 1.800 komada materijala «M» po 120,00 KM/kom. i primljena faktura dobavljača u iznosu 216.000,00 plus 36.720,00 PDV-a . Materijal je uskladišten.
4. Izdano je u proizvodnji 3.200 komada materijala «M». Razduženje zaliha materijala vrši se:
  - a) po metodi FIFO,
  - b) po metodi prosječnih ponderiranih cijena.

ZALIHE SIROVINA I MATERIJALA (razred 1)

- Obračun utroška materijala po metodi FIFO:
- Temelji se na fizičkom tijeku ulaza, zalihe materijala koje su ranije nabavljene prve se po redoslijedu terete na troškove ili rashode

Datum	ULAZ ZALIHA			IZLAZ ZALIHA			BILANCA	
	Kom.	Cijena	Vrijednost	Kom.	Cijena	Vrijednost	Kom.	Vrijednost
01.01.	1.000	110,00	110.000,00				1.000	110.000,00
25.01.	1.200	115,00	138.000,00				2.200	248.000,00
10.03.	1.800	120,00	216.000,00				4.000	484.000,00
20.03.				1.000	110,00	110.000,00		
				1.200	115,00	138.000,00		
				1.000	120,00	120.000,00		
				3.200	---	388.000,00	800	98.000,00

ZALIHE SIROVINA I MATERIJALA (razred 1)

- **Obračun utroška materijala po metodi PPC:**

Temelji se na pretpostavci da će obračun utroška ili prodaje zaliha biti izračunan po prosječnoj ponderiranoj cijeni zaliha.

Datum	ULAZ ZALIHA			IZLAZ ZALIHA			BILANCA	
	Kom.	Cijena	Vrijednost	Kom.	Cijena	Vrijednost	Kom.	Vrijednost
01.01.	1.000	110,00	110.000,00				1.000	110.000,00
25.01.	1.200	115,00	138.000,00				2.200	248.000,00
10.03.	1.800	120,00	216.000,00				4.000	484.000,00
20.03.				3.200	118,00	371.200,00	800	92.800,00

Nabava više vrsta materijala sa zajedničkim zavisnim troškovima nabave

1. Poduzeće iz inozemstva nabavlja dvije vrste materijala istodobno. U vezi s nabavom nastale su sljedeće promjene:
2. Primljena je faktura inozemnog dobavljača čija je protuvrijednost u KM na dan uvoza 200.000,00 *plus* 34.000,00 PDV, a odnosi se na kupnju 200 komada materijala «M1» po cijeni 600,00 KM/kom. i 80 komada materijala «M2» po 1.000,00 KM/kom.
3. Troškovi prijevoza željeznicom do carinarnice iznose 5.000,00 *plus* 850,00 PDV. *(Zajednički troškovi materijala raspoređuju se na pojedine vrste materijala razmjerno udjelu fakturne vrijednosti svake vrste materijala u ukupnoj fakturnoj vrijednosti.)*
4. Prema fakturi špeditera carina iznosi 40.000,00 *plus* 6.800,00 PDV (za materijal «M1» 25.000,00 *plus* 4.250,00 PDV i za materijal «M2» 15.000,00 *plus* 2.550,00 PDV), dok su usluge špeditera 4.000,00 *plus* 680,00 PDV (zajednički trošak materijala «M1» i «M2»).
5. Materijal je uskladišten.

Udjel materijala «M1» u ukupnoj fakt. vrijednosti	=	Fakturna vrijednost materijala «M1»	=	120.000	=	<u>0,6</u> ili 60%
		<hr/> Ukupna fakturna vrijednost dobavljača		<hr/> 200.000		

Udjel materijala «M2» u ukupnoj fakt. vrijednosti	=	Fakturna vrijednost materijala «M2»	=	80.000	=	<u>0,4</u> ili 40%
		<hr/> Ukupna fakturna vrijednost dobavljača		<hr/> 200.000		

KNJIŽENJE U DNEVNIKU

Tek. broj	O P I S	IZNOS	KONTO	
			DUGUJE	POTRAŽUJE
1.	Faktura za kupljeni materijal	234.000,00 200.000,00 34.000,00	10000 2700	433
2.	Tovarni list za prijevoz željeznicom	5.850,00 5.000,00 850,00	10010 2700	4322
3	Faktura Špeditera: - carina i druge uvozne pristojbe - usluge špeditera - ulazni PDV	51.480,00 40.000,00 4.000,00 7.480,00	1002 10014 2700	4322
4a.	Obračun nabave materijala: - fakturna vrijednost - troškovi prijevoza - carina i druge uvozne pristojbe - usluge špeditera	249.000,00 200.000,00 5.000,00 40.000,00 4.000,00	10090	10000 10010 1002 10014
4b.	Materijal je uskladišten	249.000,00	10100	10090

ZALIHE SIROVINA I MATERIJALA

PRIMJER 1

1. Kupljen je materijal i primljena faktura dobavljača na 40.000,00 *plus* 6.800 PDV-a. Materijal je uskladišten.
2. Kupljen je materijal i primljena faktura dobavljača u iznosu 90.000,00 *plus* 15.300,00 PDV-a.
3. Troškovi ukrcaja i iskrcaja materijala fakturirani su u iznosu 4.000,00 *plus* 680,00 PDV-a.
4. Za troškove prijevoza kupljenog materijala stigla je faktura prijevoznika na 6.000,00 *plus* 1.020,00 PDV-a.
5. Materijal je zaprimljen u skladište po stvarnoj nabavnoj cijeni.
6. Sve obveze prema dobavljačima plaćene su sa žiro računa.

ZALIHE SIROVINA I MATERIJALA

PRIMJER 1

10100 – Zalihe sirovina i

materijala

(1) 40.000	
(5a) 100.000	

270 – Ulazni PDV

(1) 6.800	
(2) 15.300	
(3) 680	
(4) 1.020	

4320 – Dobavljači

(6) 152.100	46.800 (1)
	105.300 (2)

10000 – Fakturna vrijednost

materijala

(2) 90.000	90.0000 (5)
------------	-------------

10011 – Trošak ukrcaja I iskrcaja

(3) 4.000	4.000 (5)
-----------	-----------

4322 – Dobavljač usluga

(6) 11.700	4.680 (3)
	7.020 (4)

10010 – Troškovi prijevoza

(4) 6.000	6.000 (5)
-----------	-----------

10090 – Obračun nabave

(5) 100.000	100.000 (5a)
-------------	--------------

2000 – Žiro račun

S: xxxx	163.800 (6)
---------	-------------

ZALIHE SIROVINA I MATERIJALA

PRIMJER 2

1. Kupljen je materijal i primljena faktura dobavljača u iznosu 90.000,00 *plus* 15.300,00 PDV-a.
2. Troškovi ukrcaja i iskrcaja materijala fakturirani su u iznosu 4.000,00 *plus* 680,00 PDV-a.
3. Za troškove prijevoza kupljenog materijala stigla je faktura prijevoznika na 6.000,00 *plus* 1.020,00 PDV-a.
4. Materijal se ne skladišti već se izravno daje u proces proizvodnje.

ZALIHE SIROVINA I MATERIJALA

PRIMJER 2

10000 – Fakturna vrijednost materijala

(2) 90.000	90.0000 (5)
------------	-------------

10011 – Trošak ukrcaja i iskrcaja

(3) 4.000	4.000 (5)
-----------	-----------

4322 – Dobavljač usluga

(6) 11.700	4.680 (3)
	7.020 (4)

10010 – Troškovi prijevoza

(4) 6.000	6.000 (5)
-----------	-----------

10094 – Obračun nabave

(5) 100.000	100.000 (5a)
-------------	--------------

5110 – Trošak sirovina i materijala

(5a) 100.000	
--------------	--

SITAN INVENTAR

PRIMJER 1

1. Nabavljeno je 30 komada sitnog inventara i primljena faktura dobavljača na iznos 5.400,00 *plus* 918,00 PDV (180 KM/kom). Sitan inventar je uskladišten.
2. Nabavljeno je 10 auto guma i primljena faktura dobavljača na iznos 2.000,00 *plus* 340,00 PDV. Sitan inventar je uskladišten.
3. Izdano je u proizvodnju 20 komada sitnog inventara, uz 50%-tni otpis prilikom stavljanja u upotrebu.
4. Izdano je u upotrebu 8 autoguma za potrebe proizvodnje, uz jednokratni otpis.
5. Nabavljen je sitan inventar za potrebe administracije i primljena faktura dobavljača na 500,00 *plus* 85,00 PDV. Ovaj sitan inventar se ne skladišti već je odmah izdan u uporabu.
6. Uništen je jedan predmet sitnog inventara (izdan u uporabu u promjeni br. 3), koji je rashodovan i isknjižen iz upotrebe.
7. Uništena je i rashodovana 1 autoguma.

SITAN INVENTAR

PRIMJER 1

1040 – Sitan inventar na

zalihi

(1) 5.400	3.600 (3)
-----------	-----------

1030 – Auto gume na zalihi

(2) 2.000	1.600 (4)
-----------	-----------

4320 – Dobavljači

	6.318 (1)
	2.340 (2)
	585 (5)

1041 – Sitan inv. u uporabi

(3) 3.600	180 (6)
-----------	---------

1033 – Auto gume u uporabi

(4) 1.600	200 (7)
-----------	---------

270 – Ulazni PDV

(1) 918	
(2) 340	
(5) 85	

1093 – Ispravka vrijednosti

sitnog inventara

(6) 90	1.800 (3a)
--------	------------

1092 – Ispravka vrijednosti

auto guma

(7) 200	1.600 (4a)
---------	------------

5140 – Trošak sitnog

inventara u proizvodnji

(3a) 1.800	
(6) 90	

5142 – Trošak auto guma

(4a) 1.600	
------------	--

**51401 – Trošak sitnog inventara
u administraciji**

(5) 500	
---------	--

SITAN INVENTAR

PRIMJER 1

Tek. broj	O P I S	IZNOS	KONTO	
			DUGUJE	POTRAŽUJE
1.	Faktura za kupljeni sitan inventar	6.318,00 5.400,00 918,00	1040 270	4320
2.	Faktura za kupljene autogume	2.340,00 2.000,00 340,00	1030 270	4320
3a.	Izdan je sitan inventar u upotrebu	3.600,00	1041	1040
3b.	Trošak sitnog inventara (50%-tni otpis)	1.800,00	51400	1093
4a.	Izdane su u upotrebu autogume	1.600,00	1033	1030
4b.	Trošak autoguma (100%-tni otpis)	1.600,00	5142	1092
5.	Kupljen sitan inventar koji se ne skladišti	585,00 500,00 85,00	51401 270	4320
6.	Isknjižavanje uništenog S.I. iz upotrebe i terećenje 50% vrijednosti uništenog sitnog inventara na troškove	180,00 90,00 90,00	1093 51400	1041
7.	Isknjižavanje uništene autogume	200	1092	1033

VIŠKOVI I MANJKOVI MATERIJALA

PRIMJER 1

1. Redovitim popisom zaliha sirovina i materijala utvrđen je višak sirovine za proizvodnju i to u količini od 100 kg. Pretpostavlja se da je višak nastao zbog nepreciznog mjerenja prigodom izdavanja sirovina iz skladišta. Tržišna cijena sirovine na datum bilance (31.12.2010.) iznosi 50,00 KM/kg. Dan je nalog za knjiženje viška sirovina u skladištu u vrijednosti 5.000,00 KM.
2. 2) Skladištar je ujutro utvrdio da je tijekom noći izvršena provala i da nedostaje dio zaliha. Gospodarsko društvo je pozvalo policiju koja je sačinila zapisnik o provali, a temeljem procjene utvrđena je šteta s osnove manjka zaliha materijala u iznosu 500,00 KM. Manjak je knjižen na teret društva.
3. 3) Popisom je utvrđeno da je u skladištu zbog pucanja vreća nastao manjak od 1000 kg cementa. Vrijednost cementa iznosi 200,00 KM. Utvrđeni rasip cementa manji je od količine koja je dopuštena internim aktom društva, te se manjak knjiži bezporezno na teret rashoda.

VIŠKOVI I MANJKOVI MATERIJALA

PRIMJER 1

10100 – Zalihe sirovina i

materijala

(1) 5.000	500 (2)
	200 (3)

6761 – Prihod od viškova

materijala

5.000 (1)

5761 – Rashod od manjkova

(2) 500

57910 – Normirani manjak

(3) 200

VIŠKOVI I MANJKOVI MATERIJALA

PRIMJER 2

1. U skladištu je nastao manjak materijala u vrijednosti 2.250,00 KM. Za manjak se tereti skladištar u iznosu manjka plus PDV (17%), koji iznosi 382,50 KM.
2. Popisom u skladištu utvrđen je manjak (lom) stakla za ostakljivanje prozora od 20 m² odnosno u vrijednosti 2.000,00 KM. Dopušteni manjak (6,8 m²) iznosi 680,00 KM. Na prekomjerni manjak od 13,2 m², tj. u vrijednosti 1.320,00 KM obračunan je PDV po stopi od 17%, što iznosi (1.320 x 17/100) 224,40 KM. Prekomjerni manjak knjiži se na teret društva.

VIŠKOVI I MANJKOVI MATERIJALA

PRIMJER 2

10100 – Zalihe sirovina i

materijala

S:xxxx	2.250 (1)
	2.000 (2)

5761 – Rashod od manjkova

(1) 2.250	
-----------	--

2323 – Potraživanja od

radnika

(1) 2.632,50	
--------------	--

4724 – PDV po manjkovima

382,50 (1)
224,40 (2)

6793 – Prihod od naplate po

manjkovima

2.250 (1)	
-----------	--

57910 – Normirani /

dopušteni kalo / manjak

(2) 680	
---------	--

57912 – Prekomjerni kalo /

manjak

(2) 1.544,40	
--------------	--

--	--

--	--

PRIMJER 1. (novi pristup) Stanje na kontima imovine i izvora imovine poduzeća «XY» bilo je sljedeće:

0210	Zgrade uprave i administracije	50.000,00
0211	Tvorničke zgrade i radionice	160.000,00
0220	Strojevi u radionicama	75.000,00
0221	Uredska oprema	10.000,00
0218	Ispravak vrijednosti građevinskih objekata	105.000,00
0228	Ispravak vrijednosti postrojenja i strojeva	35.000,00
0228	Ispravak vrijednosti uredske opreme	4.000,00
1010	Zalihe sirovina i materijala (180 kom. po 65,00 mat. «M» i 150 kom. po 72,00 mat. «M2»)	22.500,00
1041	Sitan inventar na zalihi	2.500,00
2000	Žiro-račun	100.000,00
4130	Dugoročni bankovni krediti	70.000,00
4320	Dobavljači zaliha	20.000,00
340	Akumulirana (zadržana) dobit	5.000,00
300	Upisani temeljni kapital	181.000,00

0 – Stalna sredstva

0210 – Zgrade up. i administracije	
St.	50.000,00
0211 – Tvorničke zgrade	
St.	160.000,00
0220 – Strojevi u proizvodnji	
St.	75.000,00
0221 – Uredska oprema	
St.	10.000,00
0219 – I.V. Zgrade	
	105.000,00 St.
	4.200,00 (8a)
02290 – I.V. Strojevi	
	35.000,00 St.
	9.000,00 (8b)
02291 – I.V. Uredska oprema	
	4.000,00 St.
	2.000,00 (8c)

1 – Zalihe

1010 – Zalihe sirovina materijala		
St.	22.500,00	61.832,00 (6)
(1)	42.790,00	
(5)	12.000,00	
1041 – Alat i sitan inventar na zalihi		
St.	2.500,00	1.750,00 (7a)
1043 - Alat i sitan inventar u uporab		
(7a)	1.750,00	
1094 – I.V. sitnog inventara		
		1.750,00 (7b)
110 – Proizvodnja u toku - zaliha		
(11)	107.127,00	85.701,60 (12a)
120 – Zaliha gotovih proizvoda		
(12)	85.701,60	64.276,20 (13a)

2 - Potraživanja

2000 - Žiroračun

St.	100.000,00	70.064,30 (2)
(14)	91.260,00	33.795,00 (4c)
(15)	4.000,00	9.126,00 (14a)
		20.000,00 (16)
		3.520,70 (17a)

2700 – Ulazni PDV

(1)	7.274,30	10.589,30 (17)
(5)	2.040,00	
(9)	1.275,00	

2112 – Kupac usluga

(3)	5.850,00	4.000,00 (15)
-----	----------	---------------

2191 – I.V. kupaca

(15a)	4.000,00	5.850,00 (10)
-------	----------	---------------

2110 – Kupac proizvoda

(13)	91.260,00	91.260,00 (14)
------	-----------	----------------

3 - Kapital

300 – Udio članova d.o.o.

	181.000,00	St.
--	------------	-----

340 – Neraspoređena dobit iz prethodnih godina

	5.000,00	St.
--	----------	-----

351 – Gubitak izvještajne godine

(19f)	534,48	
-------	--------	--

4 - Obveze

4130 – Obveze za dugoročni kredit

(16)	16.000,00	70.000,00	St.
------	-----------	-----------	-----

4320 – Dobavljači u zemlji

(2)	70.064,30	20.000,00	St.
-----	-----------	-----------	-----

(14a)	9.126,00	50.064,30	(1)
-------	----------	-----------	-----

	14.040,00	(5)
--	-----------	-----

	9.126,00	(9)
--	----------	-----

4700 – Izlazni PDV

(17)	14.110,00	850,00	(3)
------	-----------	--------	-----

	13.260,00	(13)
--	-----------	------

4500 – Obveze za neto plaće

(4c)	20.000,00	15.000,00	(4a)
------	-----------	-----------	------

	5.000,00	(4b)
--	----------	------

4510 – Obveze za porez na dohodak

(4c)	1.000,00	750,00	(4a)
------	----------	--------	------

	250,00	(4b)
--	--------	------

4520 – Obveze za doprinose

(4c)	12.795,00	9.595,00	(4a)
------	-----------	----------	------

	3.200,00	(4b)
--	----------	------

4790 – Obveze za razliku PDV-a

(17a)	3.520,70	3.520,70	(17)
-------	----------	----------	------

4810 – Obveze za porez na dobit

	107,28	(19d)
--	--------	-------

5 – Troškovi / rashodi

5 – Uskladištivi troškovi

5200 – Bruto plaće u proizvodnji		
(4a)	25.345,00	25.345,00 (18a)
5110 – Utrošak sirovina i materijala		
(6)	61.832,00	61.832,00 (18a)
5140 – Otpis sitnog inventara		
(7b)	1.750,00	1.750,00 (18a)
54011 – Amortizacija građ. objekata		
(8a)	3.200,00	3.200,00 (18a)
54020 – Amortizacija strojeva		
(8b)	9.000,00	9.000,00 (18a)
51200 – Trošak el. energije u proizv.		
(9)	6.000,00	6.000,00 (18a)

5 – Troškovi razdoblja

5201 – Bruto plaće u admin.		
(4b)	8.450,00	8.450,00 (18a)
54010 – Amortizacija građ. objekata		
(8a)	1.000,00	1.000,00 (18a)
54021 – Amortizacija opreme		
(8c)	2.000,00	2.000,00 (18a)
51201 – Trošak el. energ. u admin.		
(9)	800,00	800,00 (18a)
5541 – PTT usluge		
(9)	200,00	200,00 (18a)
5350 – Trošak reklame i propagande		
(9)	500,00	500,00 (18a)
5511 – Trošak repozentacije		
(9)	351,00	351,00 (18a)

5 – Troškovi / rashodi

5 – Financijski i izvanredni rashodi

5781 – Vrijednosno uskl. kupaca

(10)	5.850,00	5.850,00 (18a)
------	----------	----------------

5610 – Rashodi od kamata

(16)	4.000,00	4.000,00 (18a)
------	----------	----------------

599 – Prijenos rashoda

(18a)	130.278,00	107.127,00 (18b)
(18c)	85.701,60	85.701,60 (18b)
(18c)	64.276,20	87.427,20 (18d)

5 – Obračun proizvodnje

5950 - Povećanje proizvodnje u toku

(18b)	107.127,00	107.127,00 (11)
-------	------------	-----------------

5956 – Povećanje gotovih proizvoda

(18b)	85.701,60	85.701,60 (12)
-------	-----------	----------------

5960 – Smanjenje proizvod. u toku

(12a)	85.701,60	85.701,60 (18c)
-------	-----------	-----------------

5966 – Smanjenje got. proizvoda

(13a)	64.276,20	64.276,20 (18c)
-------	-----------	-----------------

6 - Prihodi

6116 – Prihod od usluga

(18e)	5.000,00	5.000,00 (3)
-------	----------	--------------

6110 – Prihod od prodaje proizvoda

(18e)	78.000,00	78.000,00 (13)
-------	-----------	----------------

6771 – Naplata vrijed. uskl. potraž.

(18e)	4.000,00	4.000,00 (15a)
-------	----------	----------------

699 – Prijenos prihoda

(18f)	87.0000	87.000,00 (18e)
-------	---------	-----------------

7 – Obračun rezultata

711 – Ukupni rashodi

(18d)	87.427,20	87.427,20 (19a)
-------	-----------	-----------------

710 – Ukupni prihodi

(19b)	87.000,00	87.000,00 (18f)
-------	-----------	-----------------

712 – Obračun rezultata

(19a)	87.427,20	87.000,00 (19b) 427,20 (19c)
-------	-----------	---------------------------------

720 – Gubitak prije poreza

(19c)	427,20	427,20 (19e)
-------	--------	--------------

721 – Porez na dobit

(19d)	107,28	107,28 (19e)
-------	--------	--------------

724 – Gubitak izvještajne godine

(19e)	534,48	534,48 (19f)
-------	--------	--------------

Tek. broj	PROMET		BRUTO BILANCA		SALDO	
	KONTO	DUGUJE	Z-vj POTRAZUJE	DUGUJE	POTRAZUJE	
1	0210	50.000,00	0,00	50.000,00	0,00	
2	0211	160.000,00	0,00	160.000,00	0,00	
3	0220	75.000,00	0,00	75.000,00	0,00	
4	0221	10.000,00	0,00	10.000,00	0,00	
5	0218	0,00	109.200,00	0,00	109.200,00	
6	02280	0,00	44.000,00	0,00	44.000,00	
7	02281	0,00	6.000,00	0,00	6.000,00	
	- 0 -	295.000,00	159.200,00	295.000,00	159.200,00	
8	1010	77.290,00	61.832,00	15.458,00	0,00	
9	1041	2.500,00	1.750,00	750,00	0,00	
10	1043	1.750,00	0,00	1.750,00	0,00	
11	1094	0,00	1.750,00	0,00	1.750,00	
12	110	107.127,00	85.701,60	21.425,40	0,00	
13	120	85.701,60	64.276,20	21.425,40	0,00	
	- 1 -	274.368,60	215.309,80	60.808,80	1.750,00	
14	2000	195.260,00	136.506,00	58.754,00	0,00	
15	2110	91.260,00	91.260,00	0,00	0,00	
16	2112	5.850,00	4.000,00	1.850,00	0,00	
17	2191	4.000,00	5.850,00	0,00	1.850,00	
18	2700	10.589,30	10.589,30	0,00	0,00	
	- 2 -	306.959,30	248.205,30	60.604,00	1.850,00	
19	300	0,00	181.000,00	0,00	181.000,00	
20	340	0,00	5.000,00	0,00	5.000,00	
21	351	534,48	0,00	534,48	0,00	
	- 3 -	534,48	186.000,00	534,48	186.000,00	
22	4130	16.000,00	70.000,00	0,00	54.000,00	
23	4320	79.190,30	93.230,30	0,00	14.040,00	
24	4700	14.110,00	14.110,00	0,00	0,00	
25	4790	3.520,70	3.520,70	0,00	0,00	
26	4500	20.000,00	20.000,00	0,00	0,00	
27	4510	1.000,00	1.000,00	0,00	0,00	
28	4520	12.795,00	12.795,00	0,00	0,00	
29	4810	0,00	107,28	0,00	107,28	
	- 4 -	146.616,00	214.763,28	0,00	68.147,28	
30	5200	25.345,00	25.345,00			
31	5110	61.832,00	61.832,00			
32	5140	1.750,00	1.750,00			
33	54011	3.200,00	3.200,00			
34	54020	9.000,00	9.000,00			
35	51200	6.000,00	6.000,00			
36	5201	8.450,00	8.450,00			
37	54010	1.000,00	1.000,00			
38	54021	2.000,00	2.000,00			
39	51201	800,00	800,00			
40	5541	200,00	200,00			
41	5350	500,00	500,00			
42	5511	351,00	351,00			
43	5950	107.127,00	107.127,00			
44	5956	85.701,60	85.701,60			
45	5960	85.701,60	85.701,60			
46	5966	64.276,20	64.276,20			
47	5781	5.850,00	5.850,00			
48	5610	4.000,00	4.000,00			
49	599	280.255,80	280.255,80			
	- 5 -	753.340,20	753.340,20			
52	6116	5.000,00	5.000,00			
53	6110	78.000,00	78.000,00			
54	6771	4.000,00	4.000,00			
55	699	87.000,00	87.000,00			
	- 6 -	174.000,00	174.000,00			
56	711	87.427,20	87.427,20			
57	710	87.000,00	87.000,00			
58	712	87.427,20	87.427,20			
59	720	427,20	427,20			
60	7100	107,28	107,28			
61	724	534,48	534,48			
	- 7 -	262.923,36	262.923,36			
	UKUPNO	2.213.741,94	2.213.741,94	416.947,28	416.947,28	

BILANCA STANJA			
AKTIVA		PASIVA	
Konto	Iznos	Konto	Iznos
0210	50.000,00	300	181.000,00
0211	160.000,00	340	5.000,00
0220	75.000,00	351	-534,48
0221	10.000,00	4130	54.000,00
0218	-109.200,00	4320	14.040,00
02280	-44.000,00	4810	107,28
02281	-6.000,00		
1010	15.458,00		
1041	750,00		
1043	1.750,00		
1094	-1.750,00		
110	21.425,40		
120	21.425,40		
2000	58.754,00		
2112	1.850,00		
2191	-1.850,00		
Ukupno	253.612,80	Ukupno	253.612,80

PRIMJER 2. (novi pristup) Stanje na kontima imovine i izvora imovine poduzeća «XY» bilo je sljedeće:

0210	Zgrade uprave i administracije	70.000,00
0211	Tvorničke zgrade	160.000,00
0221	Strojevi u pogonima i radionicama	120.000,00
0222	Uredska oprema	8.500,00
0219	Ispravak vrijednosti građevinskih objekata	101.500,00
0290	Ispravak vrijednosti strojeva	111.500,00
02991	Ispravak vrijednosti uredske opreme	4.520,00
10100	Zalihe sirovina i materijala (250 kom. po 50,00 KM mat. «M1» i 225 kom. po 73,00 KM mat. «M2»)	28.925,00
2000	Žiro račun	55.000,00
2110	Potraživanja od kupaca za prodane proizvode	40.000,00
2191	Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	4.000,00
4130	Dugoročni bankovni krediti	50.000,00
350	Akumulirani (zadržani) gubitak	5.200,00
300	Upisani temeljni kapital	

0 – Stalna sredstva

0210 – Zgrade up. i administracije		
St.	70.000,00	
0211 – Tvorničke zgrade		
St.	160.000,00	
0220 – Strojevi u proizvodnji		
St.	120.000,00	
0221 – Uredska oprema		
St.	8.500,00	
(5)	15.000,00	
0219 – I.V. Zgrade		
	101.500,00	St.
	3.450,00	(6)
02290 – I.V. Strojevi		
	111.500,00	St.
	8.500,00	(6)
02291 – I.V. Uredska oprema		
	4.520,00	St.
	1.275,00	(6)

1 – Zalihe

1010 – Zalihe sirovina materijala		
St.	28.925,00	34.900,00 (4)
(2)	35.600,00	
(3)	20.475,00	42.400,00 (9)
(8)	5.600,00	
110 – Proizvodnja u toku - zaliha		
(12)	112.280,00	89.824,00 (13a)
120 – Zaliha gotovih proizvoda		
(13)	89.824,00	44.912,00 (14a)

2 - Potraživanja

2000 - Žiroračun

St.	55.000,00	21.500,00 (2)
(14)	91.260,00	
(15)	4.000,00	9.126,00 (14a) 701,25 (15a)

2700 – Ulazni PDV

(1)	1.836,00	13.238,75 (15)
(2)	6.052,00	
(3)	3.480,75	
(7)	918,00	
(8)	952,00	

2112 – Kupac usluga

(5)	11.700,00	4.000,00 (15)
-----	-----------	---------------

2191 – I.V. kupaca

(15a)	4.000,00	4.000,00 St.
		11.700,00 (10)

2110 – Kupac proizvoda

St.	40.000,00	91.260,00 (14)
(14)	84.240,00	

3 - Kapital

300 – Udio članova d.o.o.

	216.105,00 St.
--	----------------

340 – Akumulirani gubitak iz prethodnih godina

St.	5.200,00
-----	----------

351 – Dobitak izvještajne godine

	2.630,00 (17f)
--	----------------

4 - Obveze

4320 – Dobavljači u zemlji

(2) 70.064,30	12.636,00 (1)
	41.652,00 (2)
	23.955,75 (3)
	6.903,00 (7)
	6.552,00 (8)

4700 – Izlazni PDV

(15) 13.940,00	1.700,00 (5)
	12.240,00 (14)

4500 – Obveze za neto plaće

	12.000,00 (11)
	4.000,00 (11)

4510 – Obveze za porez na dohodak

	600,00 (11)
	200,00 (11)

4520 – Obveze za doprinose

	7.680,00 (11)
	2.560,00 (11)

4790 – Obveze za razliku PDV-a

(15a) 701,25	701,25 (15)
--------------	-------------

4810 – Obveze za porez na dobit

	687,40 (17d)
--	--------------

5 – Troškovi / rashodi

5 – Uskladištivi troškovi

5200 – Bruto plaće u proizvodnji		
(11)	20.280,00	25.345,00 (16a)
5110 – Utrošak sirovina i materijala		
(4)	34.900,00	77.300,00 (16a)
(9)	42.400,00	
54011 – Amortizacija građ. Objekata		
(6)	2.400,00	3.200,00 (16a)
54020 – Amortizacija strojeva		
(6)	8.500,00	8.500,00 (16a)
51200 – Trošak el. energije u proizv.		
(7)	3.800,00	3.800,00 (16a)

5 – Troškovi razdoblja

5201 – Bruto plaće u admin.		
(11)	6.760,00	6.760,00 (16a)
54010 – Amortizacija građ. objekata		
(6)	1.050,00	1.050,00 (16a)
54021 – Amortizacija opreme		
(6)	1.275,00	1.275,00 (16a)
5114 – Trošak sitnog inventara u admin.		
(1)	10.800,00	10.800,00 (16a)
51201 – Trošak el. energ. u admin.		
(7)	1.000,00	1.000,00 (16a)
5541 – PTT		
(7)	400,00	400,00 (16a)
5511 – Trošak repozentacije		
(7)	585,00	585,00 (16a)
550 – Komunalne usluge		
(7)	200	200,00 (16a)

5 – Troškovi / rashodi

5 – Financijski i izvanredni rashodi

5781 – Vrijednosno uskl. kupaca

(10)	11.700,00	11.700,00 (16a)
------	-----------	-----------------

599 – Prijenos rashoda

(16a)	146.050,00	112.280,00 (16b)
(16c)	89.824,00	89.824,00 (16b)
(16c)	44.912,00	78.682,00 (16d)

5 – Obračun proizvodnje

5950 - Povećanje proizvodnje u toku

(16b)	112.280,00	112.280,00 (12)
-------	------------	-----------------

5956 – Povećanje gotovih proizvoda

(16b)	89.824,00	89.824,00 (13)
-------	-----------	----------------

5960 – Smanjenje proizvod. u toku

(13a)	89.824,00	89.824,00 (16c)
-------	-----------	-----------------

5966 – Smanjenje got. proizvoda

(14a)	44.912,00	44.912,00 (16c)
-------	-----------	-----------------

6 - Prihodi

6116 – Prihod od usluga

(16e)	10.000,00	10.000,00 (5)
-------	-----------	---------------

6110 – Prihod od prodaje proizvoda

(16e)	72.000,00	72.000,00 (14)
-------	-----------	----------------

699 – Prijenos prihoda

(16f)	82.000,00	82.000,00 (16e)
-------	-----------	-----------------

7 – Obračun rezultata

711 – Ukupni rashodi

(18d)	78.682,00	78.682,00 (17a)
-------	-----------	-----------------

710 – Ukupni prihodi

(17b)	82.000,00	82.000,00 (16f)
-------	-----------	-----------------

712 – Obračun rezultata

(17a)	78.682,00	82.000,00 (17b)
-------	-----------	-----------------

(17c) 3.318,00

720 – Dobitak prije poreza

(17e)	3.318,00,	3.318,00 (17c))
-------	-----------	-----------------

721 – Porez na dobit

(17d)	687,40	687,40 (17e)
-------	--------	--------------

724 – Dobitak izvještajne godine

(17f)	2.630,00	2.630,00 (17e)
-------	----------	----------------

PRIMJER 2. (novi pristup) Stanje na kontima imovine i izvora imovine poduzeća «XY» bilo je sljedeće:

0210	Zgrade uprave i administracije	70.000,00
0211	Tvorničke zgrade	160.000,00
0221	Strojevi u pogonima i radionicama	120.000,00
0222	Uredska oprema	8.500,00
0219	Ispravak vrijednosti građevinskih objekata	101.500,00
0290	Ispravak vrijednosti strojeva	111.500,00
02991	Ispravak vrijednosti uredske opreme	4.520,00
10100	Zalihe sirovina i materijala (250 kom. po 50,00 KM mat. «M1» i 225 kom. po 73,00 KM mat. «M2»)	28.925,00
2000	Žiro račun	55.000,00
2110	Potraživanja od kupaca za prodane proizvode	40.000,00
2191	Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	4.000,00
4130	Dugoročni bankovni krediti	50.000,00
350	Akumulirani (zadržani) gubitak	5.200,00
300	Upisani temeljni kapital	

0 – Stalna sredstva

0210 – Zgrade up. i administracije	
St.	70.000,00
0211 – Tvorničke zgrade	
St.	160.000,00
0220 – Strojevi u proizvodnji	
St.	120.000,00
0221 – Uredska oprema	
St.	8.500,00
(5)	15.000,00
0219 – I.V. Zgrade	
	101.500,00 St.
	3.450,00 (6)
02290 – I.V. Strojevi	
	111.500,00 St.
	8.500,00 (6)
02291 – I.V. Uredska oprema	
	4.520,00 St.
	1.275,00 (6)

1 – Zalihe

1010 – Zalihe sirovina materijala

St.	28.925,00	34.900,00 (4)
(2)	35.600,00	
(3)	20.475,00	42.400,00 (9)
(8)	5.600,00	

110 – Proizvodnja u toku - zaliha

(12)	112.280,00	89.824,00 (13a)
------	------------	-----------------

120 – Zaliha gotovih proizvoda

(13)	89.824,00	44.912,00 (14a)
------	-----------	-----------------

2 - Potraživanja

2000 - Žiroračun

St.	55.000,00	21.500,00 (2)
(14)	91.260,00	
(15)	4.000,00	9.126,00 (14a) 701,25 (15a)

2700 – Ulazni PDV

(1)	1.836,00	13.238,75 (15)
(2)	6.052,00	
(3)	3.480,75	
(7)	918,00	
(8)	952,00	

2112 – Kupac usluga

(5)	11.700,00	4.000,00 (15)
-----	-----------	---------------

2191 – I.V. kupaca

(15a)	4.000,00	4.000,00 St.
		11.700,00 (10)

2110 – Kupac proizvoda

St.	40.000,00	91.260,00 (14)
(14)	84.240,00	

3 - Kapital

300 – Udio članova d.o.o.

	216.105,00 St.
--	----------------

340 – Akumulirani gubitak iz prethodnih godina

St.	5.200,00
-----	----------

351 – Dobitak izvještajne godine

	2.630,00 (17f)
--	----------------

4 - Obveze

4320 – Dobavljači u zemlji

(2) 70.064,30	12.636,00 (1)
	41.652,00 (2)
	23.955,75 (3)
	6.903,00 (7)
	6.552,00 (8)

4700 – Izlazni PDV

(15) 13.940,00	1.700,00 (5)
	12.240,00 (14)

4500 – Obveze za neto plaće

	12.000,00 (11)
	4.000,00 (11)

4510 – Obveze za porez na dohodak

	600,00 (11)
	200,00 (11)

4520 – Obveze za doprinose

	7.680,00 (11)
	2.560,00 (11)

4790 – Obveze za razliku PDV-a

(15a) 701,25	701,25 (15)
--------------	-------------

4810 – Obveze za porez na dobit

	687,40 (17d)
--	--------------

5 – Troškovi / rashodi

5 – Uskladištivi troškovi

5200 – Bruto plaće u proizvodnji		
(11)	20.280,00	25.345,00 (16a)
5110 – Utrošak sirovina i materijala		
(4)	34.900,00	77.300,00 (16a)
(9)	42.400,00	
54011 – Amortizacija građ. Objekata		
(6)	2.400,00	3.200,00 (16a)
54020 – Amortizacija strojeva		
(6)	8.500,00	8.500,00 (16a)
51200 – Trošak el. energije u proizv.		
(7)	3.800,00	3.800,00 (16a)

5 – Troškovi razdoblja

5201 – Bruto plaće u admin.		
(11)	6.760,00	6.760,00 (16a)
54010 – Amortizacija građ. objekata		
(6)	1.050,00	1.050,00 (16a)
54021 – Amortizacija opreme		
(6)	1.275,00	1.275,00 (16a)
5114 – Trošak sitnog inventara u admin.		
(1)	10.800,00	10.800,00 (16a)
51201 – Trošak el. energ. u admin.		
(7)	1.000,00	1.000,00 (16a)
5541 – PTT		
(7)	400,00	400,00 (16a)
5511 – Trošak repozentacije		
(7)	585,00	585,00 (16a)
550 – Komunalne usluge		
(7)	200	200,00 (16a)

5 – Troškovi / rashodi

5 – Financijski i izvanredni rashodi

5781 – Vrijednosno uskl. kupaca

(10)	11.700,00	11.700,00 (16a)
------	-----------	-----------------

599 – Prijenos rashoda

(16a)	146.050,00	112.280,00 (16b)
(16c)	89.824,00	89.824,00 (16b)
(16c)	44.912,00	78.682,00 (16d)

5 – Obračun proizvodnje

5950 - Povećanje proizvodnje u toku

(16b)	112.280,00	112.280,00 (12)
-------	------------	-----------------

5956 – Povećanje gotovih proizvoda

(16b)	89.824,00	89.824,00 (13)
-------	-----------	----------------

5960 – Smanjenje proizvod. u toku

(13a)	89.824,00	89.824,00 (16c)
-------	-----------	-----------------

5966 – Smanjenje got. proizvoda

(14a)	44.912,00	44.912,00 (16c)
-------	-----------	-----------------

6 - Prihodi

6116 – Prihod od usluga

(16e)	10.000,00	10.000,00 (5)
-------	-----------	---------------

6110 – Prihod od prodaje proizvoda

(16e)	72.000,00	72.000,00 (14)
-------	-----------	----------------

699 – Prijenos prihoda

(16f)	82.000,00	82.000,00 (16e)
-------	-----------	-----------------

7 – Obračun rezultata

711 – Ukupni rashodi

(18d)	78.682,00	78.682,00 (17a)
-------	-----------	-----------------

710 – Ukupni prihodi

(17b)	82.000,00	82.000,00 (16f)
-------	-----------	-----------------

712 – Obračun rezultata

(17a)	78.682,00	82.000,00 (17b)
-------	-----------	-----------------

(17c) 3.318,00

720 – Dobitak prije poreza

(17e)	3.318,00,	3.318,00 (17c))
-------	-----------	-----------------

721 – Porez na dobit

(17d)	687,40	687,40 (17e)
-------	--------	--------------

724 – Dobitak izvještajne godine

(17f)	2.630,00	2.630,00 (17e)
-------	----------	----------------

Kreditni – primjer 1

1. 1.7.2011. godine, dan je kredit poduzeću „XY“ u iznosu 100.000,00 uz godišnju kamatnu stopu od 12 % na rok od 4 godine.
2. Ispostavljen je obračun kamata po danom kratkoročnom kreditu na iznos 7.000,00 KM.
3. Naplaćena je prva rata dugoročnog kredita u iznosu 16.103,60, od čega je kamata 6.000,00 KM.
4. Poduzeće je odobrilo kratkoročni kredit drugom poduzeću uz rok vraćanja od tri mjeseca, te je isplaćeno sa žiroračuna za tu namjenu 60.000,00.
5. Ispostavljen je obračun kamata po danom kratkoročnom kreditu na iznos 8.000,00 KM.
6. Vraćen je kredit i naplaćena je kamata.

Kreditni – primjer 1 (izrada)

Tek. broj	O P I S	IZNOS	KONTO	
			DUGUJE	POTRAŽUJE
1.	Dani dugoročni kredit	100.000,00	0630	2000
2.	Potraživanja za kamate Prihod od kamata danog kratkoročnog kredita	7.000,00 7.000,00	0639	661
3.	Naplaćena je prva rata – knjiženje povrata glavnice i obračunatog iznosa kamata	16.103,60 6.000,00 10.103,60	2000	0639 0630
4.	Dani kratkoročni kredit	60.000,00	2410	2000
5.	Obračunana kamata	8.000,00 8.000,00	2419	661
6.	Vraćen je kredit i naplaćena kamata: - iznos duga - iznos kamate	68.000,00 60.000,00 8.000,00	2000	2410 2419

Kredit – primjer 2

1. Poduzeće je dobilo kredit od drugog poduzeća u iznosu 80.000,00 s rokom vraćanja od četiri mjeseca.
2. Primljen je obračun kamata po kreditu u iznosu 20.000,00.
3. Po isteku roka, kredit je vraćen i plaćene su kamate.
4. Primljen je bankovni kredit u iznosu 300.000,00 uz godišnju kamatnu stopu od 12% na rok od 5 godina.
5. Plaćena je prva mjesečna rata kredita u iznosu 8.000,00. Prema planu otplate kredita u prvoj rati kamata iznosi 3.000,00.
6. Primili smo kratkoročni kredit od banke u iznosu od 120.000,00 i tim smo kreditom podmirili obvezu prema dobavljaču zaliha materijala. Kredit se vraća u 6 jednakih rata od kojih svaka rata iznosi 20.000,00 *plus* fiksna kamata od 3.000,00.
7. Otplatili smo prvu ratu kredita u svoti od 20.000,00 i fiksnu kamatu od 3.000,00.

Kreditni – primjer 2 (izrada)

Tek. broj	O P I S	IZNOS	KONTO	
			DUGUJE	POTRAŽUJE
1.	Primljeni kratkoročni kredit dom. poduzeća	80.000,00	2000	4224
2.	Obveze za obračunate kamate Rashodi za kamate	20.000,00 20.000,00	561	4228
3.	Kredit je vraćen i plaćene su kamate: Kratkoročni krediti od dom. poduzeća - iznos kamata	100.000,00 80.000,00 20.000,00	4224 4228	2000
4.	Primljen je dugoročni bankovni kredit	300.000,00	2000	4130
5.	Plaćena je prva rata: Dugoročni bankovni kredit Rashodi od kamata	8.000,00 5.000,00 3.000,00	4130 561	2000
6.	Primljen je kratkoročni bankovni kredit i zatvorena obveza prema dobavljaču	120.000,00	4320	4220
7.	Plaćena je prva rata: Kratkoročni krediti od banaka Rashodi kamata	23.000,00 20.000,00 3.000,00	4220 561	2000